אין פלאַנטער פון לעבן . . .

פון מ. ס.

א העכסט שפּאַנענדער ראָמאַן פון דעם מאָדערנעם אידישן לעבן אין אמעריקע

(פאָרזעצונג)

אזוי ווי א מענש וואס טרינקט זיך אין וואסער שטרעקט אויס די הענט צו זיין לעבנס רעטער, אזוי האט וואלף נארבער איצט אויסגעשטרעקט זיינע הענט צו זיין טאכטער. אזוי ווי א געטעטער צו זיין קינד אין זיינע הענט: "ראטעווע מיך, טאכטערל הילף מיר, קינד מיינס!"

אבער לוסי האט ניט פארשטאנען דאס שטילע געבעט פון איר פאטערס הענט. זי האט זיין פרייד אנגענומען אלס ציכן פון ליבע און פון ציפרידן קיין פון דעם וואס זי איז געקומען. זי האט אפילו ניט באמערקט די לייכטע זאך זארג וואס האט ארויסגעקומען אין איר פאטערס אויגן און זי האט אויך ניט געזעהן די עטלאכע קנייטשן וואס האבן אין די לעצטע עטלאכע טעג איינגעקארבט זיין שטערן.

לוסי איז געזעסן יונג און פרישן, גליקלאך און ציפריין. ווי האט זי געקאנט באמערקן וואס מיט איר פאטער קומט פאר?

— ווי שיין דו ביזט היינט, לוסי מיין קינד! — האט מר. נארבער אויסגערופן מיט מאנטציקונג, צוציערדיק זיין טאכטער צו זיך.

לוסי האט זיך שטיפערליך אויפגעזעצט ביי אים אויף די קני און האט שנעל גערעדט און געפלאפלט און געלאכט.

— האסט פארגעסן, פאפא? — האט זי אויסגערופן: — מיר האבן נעמאכט אן אפינטמענט אויף היינט.

— אן אפינטמענט? — האט מר. נארבער נארבער אויבערגעפרעגט. — וואס פאר אן אפאינטמענט? עפעס קאן איך זיך נאר ניט ערמאנען.

לוסי האט אים ארומגענומען און האט שטיפערליך אויפגעזעצט ביי אים אויף די קני און האט שנעל גערעדט און געפלאפלט און געלאכט.

— האסט פארגעסן, פאפא? — האט זי אויסגערופן מיט א קינד. — דו ביזט אפשר ניט געווען? אדער אפשר ביזט דו ניט געווען געשלאפן געסטן נאכט?

מר. נארבער האט קרייזקראך געשמייכלט און האט געווארפן אפצווייגן דען דעם שטעק.

עס איז מיר נאר ניט, קינד מיינס, — האט ער זי פארזיכערט, — דער קאפ איז מיר געווען פארדרייט מיט בויגעס... יא... מר. ברוין... איצט ערמאן איך זיך קלאר... דער שייגער ברוי געטער יונגערמאן... מיר זיינען געווען אין טעאטער צוזאמען... זע, ערשט עטלאכע טעג איינגאנגען אין שיין פארגעסען. חפצים, לוסיקע, אז דער פאר פא דיינער ווערט ארט...

— ניין, ניין, פאפא! — האט לוסי איינגעקריגט און האט אים ווידער ארומגענומען ארום האלז. — דו ביזט ניט אלט, דו ביזט מיר. דו ארבעטסטס שווער... דו דארפסט ערגעץ אויסרוהן רען... זיך איינכיל אכיסל... אז מיר קוקן די מאשין, ווען מיר ערגעץ אויפגעפאלן, יא, פאפא?

זי האט, ווי פריער, פרייליך געפרעגט פערט און האט אים אנגעשטעקט מיט איר קוקנדיגער פריינלאכקייט. זי האט נאך קיינמאל אזוי קלוג און אזוי פארשטאנדיק ניט געגעבן... ער איז אפשר טאטע מיר... ער ארבעט טאטע אפשר אין "שעד". ער וואלט אפשר טאטע געדארפט ערגעץ אויפגעפאן זיך אויסרוהן, יא, פאפא?

זי האט, ווי פריער, פרייליך געפרעגט פערט און האט אים אנגעשטעקט מיט איר קוקנדיגער פריינלאכקייט. זי האט נאך קיינמאל אזוי קלוג און אזוי פארשטאנדיק ניט געגעבן... ער איז אפשר טאטע מיר... ער ארבעט טאטע אפשר אין "שעד". ער וואלט אפשר טאטע געדארפט ערגעץ אויפגעפאן זיך אויסרוהן, יא, פאפא?

— יא, איך מיין אזוי... און אפילו איך קאן ניט, ווער איך זעהן, אז איך זאל אנגעהן... — האט מר. נארבער שנעל געערט. פיינדיק יא, ווי פרייערדיק ערייקט שטארקייט. קומט צוריק צו אים מיט יעדער מינוט און אז ער לעבט ווייטער אויף — אבער וואו איז דו מאר מע? — האט מר אבערגעפרעגט — מאמע, האט דאך אויך געזאלט גיין.

— די מאמע האט ניט געקאנט גיין — האט לוסי שנעל געענטפערט. — זי האט געזאגט, אז זי פארלאזט זיך אויף דיר אין מיר...

מר. נארבער האט געשמייכלט.

— וואס פאר א מבין בין איך אויף אן אוטומאטיק?

— א, פאפא. — האט לוסי אויסגערופן. — איך האב א פריינט, וואס איז א מבין אויף מאשינען.

— א פריינט? — האט מר. נארבער איבערגעפרעגט.

— יא, פאפא... — האט לוסי געזאגט מיט א שטילערן טאן און אויף איר פנים האט זיך ערגאנזן א לייכטער רויטקייט.

מר. נארבער האט געקוקט אויף איר מיט ארוואנדערונג.

— א, פאפא, וואס איז היינט מיט דיר? — האט לוסי איבערגעפרעגט, ווערנדיק אויף אן אמת איבערראשט.

— וואס איז דען מיט מיר?

— געדענקסטו ניט מר. ברוין, מר. אלעקס ברוין?

מר. נארבער האט נאך אלץ געקוקט אויף איר:

— מר. ברוין?

און מיט אמאל האט ער זיך א כאפ געטאן:

— אך, יא... מר. ברוין... דער יונגערמאן וואס דו האסט מיך באקאנט מיט אים... מארגע... ער איז מיר עפעס אינגאנגען ארויס פון קאפ...

מר נארבער האט צוגעטראגן די האנט צום שטערן, וועלכער איז געווען היים אין שוויים. ער האט זיך דער פילט אומריאיק פון דעם וואס לוסי האט אנגענומען באמערקן זיין צעטראגענעם מענטש. ווען זיי זיך אפקער רען מיט עקן, ווען זיי ווענן זיך דער ווייסן וואס פאר א מענש ער איז, וואס פאר א סארט רעכן ער פירט... א, ווען ער וואלט געקאנט זיך ארויספאנטערן פון דאך דאזיקער פארשאלטענער נעגע, אין זעלבער ער האט זיך אזוי פארפאנטערט...

— א, פאפא...

— נו, נו... שעמען דארפסטו זיך ניט, אין פרעגן פרעג איך אויך ניט. וועסט אליין דערציילן, ווען די צייט וועט קומען... ניט אזוי, מיין קינד?...

לוסי האט ארומגעגרעלאן דעם קאפ און האט שטילערהייט זיך געשפּילט מיט די בריעף פון איר בעלט. א מאר נע זאך. זי האט געפילט, אז צום פאר טער איז זי געענטער ווי צו דער מו טער. אבער ווידן מיט אים ווענן די סודות פון איר הארץ האט זי ניט גע קאנט... זי האט געפילט, אז ווען זי וואלט זיך ניט גשעעמט, וואלט זי צו געפאלן צו זיין ברוסט און וואלט זיך געוויינט. מיט אלע כחות האט זי זיך באהערשט דאס ניט צו טאן...

דער באר האט געעפנט די טיר אין האט דורכגעלאזט די שלאנקע פיגור פון דעם יונגן מר. אלעקס ברוין. ער איז געווען גאלאנט אויסגעפוצט און פריש ראזירט. ער האט געטראגן א דין גראנ ציק שטעקל אין האנט. ער האט אריינ טערגענומען די הענט פון קאפ און האט זיך פארנוגט:

— איך האב איך שטער ניט... — האט ער געזאגט.

מר. נארבער האט אים אויסגע שטרעקט די האנט און האט אים פריינטלאך באגריסט.

— א, פאפא...

— נו, נו... שעמען דארפסטו זיך ניט, אין פרעגן פרעג איך אויך ניט. וועסט אליין דערציילן, ווען די צייט וועט קומען... ניט אזוי, מיין קינד?...

לוסי האט ארומגעגרעלאן דעם קאפ און האט שטילערהייט זיך געשפּילט מיט די בריעף פון איר בעלט. א מאר נע זאך. זי האט געפילט, אז צום פאר טער איז זי געענטער ווי צו דער מו טער, אבער ווידן מיט אים ווענן די סודות פון איר הארץ האט זי ניט גע קאנט... זי האט געפילט, אז ווען זי וואלט זיך ניט גשעעמט, וואלט זי צו געפאלן צו זיין ברוסט און וואלט זיך געוויינט. מיט אלע כחות האט זי זיך באהערשט דאס ניט צו טאן...

דער באר האט געעפנט די טיר אין האט דורכגעלאזט די שלאנקע פיגור פון דעם יונגן מר. אלעקס ברוין. ער איז געווען גאלאנט אויסגעפוצט און פריש ראזירט. ער האט געטראגן א דין גראנ ציק שטעקל אין האנט. ער האט אריינ טערגענומען די הענט פון קאפ און האט זיך פארגרוס